

Sygn. akt I NKRS 33/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania A. M. K.-W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 17 lutego 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 620,

z udziałem B. P. S.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 lipca 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: Rada albo KRS) uchwałą nr [...] z dnia 17 lutego 2022 r. (dalej także: Uchwała), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS), postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie B. P. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W.;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. M. K.-W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W..

Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 620, zgłosili się:

- A. M. K.-W.– adwokat – Izba Adwokacka w W.;
- R. S.– adwokat – [...] Izba Adwokacka;
- B. P. S. – asystent sędziego w Sądzie Rejonowym [...] w W..

W związku z cofnięciem zgłoszenia przez R. S., Rada uchwałą nr [X.] z 10 września 2021 r. umorzyła postępowanie wszczęte w sprawie z jej zgłoszenia.

Na posiedzeniu 16 lutego 2022 r. zespół członków Rady po wnikliwym zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił szczegółowo kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie zespołu na A. K.-W. nie oddali głosów „za” ani „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”, zaś na B. S. 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”. W wyniku głosowania, zespół przyjął stanowisko w przedmiocie rekomendacji Radzie na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W. B. S.. W ocenie zespołu wniosek ten był w pełni uzasadniony treścią załączonych ocen kwalifikacyjnych, informacjami dotyczącymi posiadanego przez kandydatów doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opiniami, a także opinią Kolegium Sądu Okręgowego w W..

Stosownie do treści uzasadnienia Uchwały, Rada wzięła pod uwagę, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe określone w art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017, poz. 1139 ze zm.).

Dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, opiniami, a także uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

Ostatecznie Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie B. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W..

W opinii Rady rekomendowany kandydat posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne znajdujące odzwierciedlenie w wyróżniającej ocenie jego pracy oraz opiniach służbowych. Ponadto dysponuje on rozległą i ugruntowaną wiedzą prawniczą oraz posiada zdolność stosowania jej w praktyce, jest doświadczonym prawnikiem o sumiennym podejściu do obowiązków i odpowiedniej organizacji pracy. Jakkolwiek więc oboje kandydaci spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, tak – zdaniem Rady – B. S. spełnia je w stopniu wyższym niż kontrkandydatka.

Ponadto Rada uwzględniła opinię Kolegium Sądu Okręgowego w W., które na posiedzeniu 8 grudnia 2021 r. pozytywnie zaopiniowało B. S. stosunkiem głosów: 8 „za”, 0 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się”, podczas gdy na A. K.-W. oddano 0 głosów „za”, 8 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się”.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Rady 17 lutego 2022 r. na:

- A. K.-W. oddano 2 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, przy 17 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- B. S. oddano 20 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”, w rezultacie czego uzyskał wymaganą bezwzględną większość głosów.

W dniu 28 marca 2022 r. (data prezentaty) A. K.-W. wniosła odwołanie od Uchwały z powodu jej sprzeczności z prawem, zaskarżając ją w całości. Skarżąca podniosła następujące zarzuty:

1. na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS obrazę prawa materialnego:

1. art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji, art. 14 EKPC, art. 1 ust. 1 Protokołu Nr 12 do EKPC, art. 20 i art. 21 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie niewłaściwe ich zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa (pisownia oryginalna) urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej poprzez niesprawiedliwe, nierówne oraz dyskryminujące traktowanie i ocenę skarżącej, co w konsekwencji spowodowało, iż Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W. kandydata wskazanego w pkt. 1 skarżonej uchwały a nie wniosek skarżącej kandydatki,

2. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP błędną wykładnię tych przepisów (pisownia oryginalna), a w konsekwencji ich niewłaściwe zastosowanie poprzez niedokonanie oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa (pisownia oryginalna) urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP Rada przedstawiła wniosek o powołanie do pełnienia urzędówka (pisownia oryginalna) stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. innego kandydata, a nie skarżącej, posiadającej od wybranego kandydata wyższe kwalifikacje,

3. art. 2 (pisownia oryginalna) Traktatu o Unii Europejskiej, art. 15 ust. 1 i ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanawiających zasadę otwartości organów Państwa Członkowskiego UE poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w konsekwencji ich niewłaściwe zastosowanie poprzez przeprowadzenie postępowania w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP kandydatur na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W. w sposób naruszający zasadę otwartości i transparentności działania organu ją przeprowadzającego, tj. Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ kryteria przyjęte przez Radę za podstawę opiniowania, nie były przejrzyste i różniły się w stosunku do poszczególnych

kandydatów, a postępowanie przed Radą było nietransparentne, w szczególności nie ujawniono treści pisma B. C. dot. Skarżącej, a na podstawie którego to pisma SSO I. Podsiadła dokonała oceny częściowej skarżącej, co w konsekwencji spowodowało, iż Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w W. kandydata wskazanego w pkt. 1 skarżonej uchwały, a nie wniosek skarżącej kandydatki,

2. na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy:

1. art. 33 ust. 2 u.KRS poprzez:

1. zaniechanie żądania od SSO I. P. uzupełnienia oceny częściowej skarżącej co do złożonej do akt postępowania nominacyjnego opinii prawne (pisownia oryginalna) sporządzonej przez skarżącą dla Fundacji [...], gdyż w tym zakresie ocena częściowa jest niepełna,

2. zaniechanie żądania uzyskania od skarżącej pisemnych wyjaśnień co do pisma B. C. dot. skarżącej a sporządzonego bez podstawy prawnej i nieudostępnionego skarżącej do wglądu w czasie umożliwiającym ustosunkowanie się do ww. pisma w uwagach do oceny częściowej SSO I. P., a z uwagi skarżącej wynikało wprost, iż z ww. pismem nie mogła się zapoznać, a nadto ww. pismo nie zostało w czasie postępowania przed KRS zamieszczone w portalu enominacje, tym samym skarżąca została pozbawiona możliwości obrony jej praw,

2. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt. 1 w zw. art. 42 us. 1 (pisownia oryginalna) u.KRS poprzez rażąco dowolną ocenę dowodów dokonaną przez Radę opiniującą w składzie kolegiальnym (pisownia oryginalna) i oparcie rozstrzygnięcia na podstawach niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy co do oceny skarżącej,

3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatury skarżącej w oparciu o materiał będącego przedmiotem tej oceny (pisownia oryginalna) i przez to uznanie, że w mniejszym, a prze to (pisownia oryginalna) niewystarczającym stopniu spełnia ona przesłanki do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego, pomimo braku

jakichkolwiek podstaw do takiego wniosku, a wręcz wbrew oczywistym podstawom do wyciągnięcia wniosków przeciwnych,

4. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez pominięcie istotnej części kompetencji posiadanych przez kandydatkę, a których nie posiadał wskazany przez Radę do przedstawienia Prezydentowi kandydat, jak również dokonanie oceny skarżącej w oparciu o różne kryteria, niż poddawane w ocenie w innych, podobnych postępowaniach przed Radą, co skutkowało wydaniem uchwały rażąco dowolnej i w takim samym stopniu sprzecznej z dostępnym KRS materiałem dowodowym, co doprowadziło do wybrania kandydata o kwalifikacjach ewidentnie niższych od kwalifikacji skarżącej, co do którego Rada wystąpiła do Prezydenta RP z wnioskiem o powołanie go na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego w W.,

5. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 w zw. z art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez zaniechanie ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego, tj. rozbieżności pomiędzy faktami podanymi w ocenie częściowej przez SSO I. P. a faktami wskazanymi w uwagach do tejże oceny przez skarżącą, w tym rozbieżności pomiędzy oceną częściową skarżącej sporządzoną przez SSO J. Ł. a SSO I. P., gdzie w ocenie częściowej sporządzonej przez SSO I. P. pominięto informacje istotne z punktu widzenia kompetencji skarżącej, tj. co do bycia mediatorem stały (pisownia oryginalna), uczestniczenia w doktorskim seminarium prawniczym INP PAN przez skarżącą, zarządzania przez skarżącą pracownikami w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, ww. oceny różnią się także oceną skrupulatności, terminowości, prawidłowości argumentacji prawniczej skarżącej,

6. art. 33 ust. 1 w zw. art. 35 ust. 1 u.KRS poprzez dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem (w oparciu m.in. o pismo B. C. nieujawnione do dnia dzisiejszego kandydatce, nie opublikowane w portalu eliminacji, którego kandydatka do dnia dzisiejszego nie zna treści i nie mogła się do tego dokumentu ustosunkować a z Sekretariatu Prezesa SOWP kandydatka uzyskała informację, że powyższe pismo stanowi „prywatną korespondencję” B. C. do Sędziego Wizytatora I. P.), dokonanie

dowolnej oraz sprzecznej ze zgromadzonym materiałem nierzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej i konkurującego z nią kandydata, oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy, przyjęcia stanowiska zespołu oraz podjęcie uchwały mimo niewykorzystania wszelkich prawem przewidzianych możliwości służących dokonaniu oceny, według jednolitych kryteriów, wszystkich kandydatów uczestniczących w konkursie oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości, przypisanie zbyt dużego znaczenia przy podejmowaniu uchwały stanowisku Sędziego Wizytatora I. P. i nieujawnionego w toku postępowania kandydatce pisma złożonego bez podstawy prawnej i poza jakimkolwiek trybem pisma B. C. (pisownia oryginalna),

co skutkowało wydaniem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego B. S. a nieprzedstawieniu wniosku skarżącej i uznanie za decydujące kryterium o wyborze najlepszego kandydata poziomemu poparcia środowiska sędziowskiego.

g) art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatury skarżącej i uczestnika w sposób uniemożliwiający poznanie motywów podjęcia uchwały, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie który (pisownia oryginalna) Rada odmówiła przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego, pomimo przedstawienia przez Radę Prezydentowi RP wniosku o powołanie B. S. do pełnienia takiego urzędu, mimo posiadania przez tego uczestnika niższych kwalifikacji od skarżącej.

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały KRS z prawem,

o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych.

Ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał KRS sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak: wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06), która powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Nie ulega wątpliwości konkursowy charakter procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa, która ma prowadzić do wyłonienia najlepszego kandydata. Z dotychczasowej jednolitej linii orzeczniczej wynika, że zakres kognicji Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny uchwał KRS obejmuje wyłącznie badanie czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Natomiast Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego oceniania sprawy rozstrzygniętej w uchwale (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 20 października 2009 r., III KRS 13/09; 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). Badaniu podlega zatem, co do zasady, jedynie procedura podjęcia uchwały, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydatur na sędziego.

Zauważyć jednocześnie należy, że stosownie do normy art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 7 maja 2019 r., I NO 12/19: „Sąd Najwyższy rozpoznając odwołanie nie działa instancyjnie, nie prowadzi

postępowania dowodowego ani jego nie ponawia i nie poszerza. Tym samym jest związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym, a sprawę rozpoznaje w granicach odwołania. Wobec tego (argument z art. 398³ § 1 *in fine* k.p.c.) odwołanie można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub też na podstawie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy”.

Przechodząc do analizy podniesionych przez skarżącą zarzutów w pierwszym rzędzie wskazać należy, że zarzuty naruszenia prawa procesowego w zdecydowanej większości nie zostały uzasadnione. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. na skarżącym spoczywa obowiązek zarówno przytoczenia podstaw skargi, jak i ich uzasadnienie. Jednocześnie w uzasadnieniu autor skargi nie powinien wychodzić poza ramy przytoczonych podstaw.

Podkreślić należy, że w uzasadnieniu wniesionego odwołania skarżąca w większości skupiła się na opisie postępowania przed Radą lub zespołem Rady, podkreślając te elementy, które świadczą w jej ocenie o naruszeniu przez Radę prawa, lecz nie dokonała ich subsumpcji. Niejasne więc jest, które z przytoczonych okoliczności związane są z którymi z podniesionych zarzutów. Z pewnością rolą Sądu Najwyższego nie jest domyslanie się intencji skarżącej i poszukiwanie w treści uzasadnienia tych elementów, które w drodze interpretacji mogłyby ewentualnie zostać uznane za powiązane z poszczególnymi podstawami skargi.

Zauważyć również należy, że stosownie do treści odwołania, wynikiem naruszenia przez Radę przepisów prawa procesowego wskazanych w pkt. II lit. a-f miało być nieprzedstawienie Prezydentowi RP wniosku skarżącej i „uznanie za decydujące kryterium o wyborze najlepszego kandydata poziomemu poparcia środowiska sędziowskiego”, czyli, w świetle Uchwały, opinii Kolegium Sądu Okręgowego w W. (k. 17-18). Całkowicie przy tym niejasne pozostaje, jaki związek miało naruszenie wskazanych przez skarżącą przepisów prawa procesowego z zastosowaniem kryterium oceny kandydatów bezpośrednio wynikającego z ustawy. Całkowity brak wyводу w tym zakresie, poza określonymi kategorycznymi twierdzeniami, uniemożliwia kontrolę skargi w zakresie wyznaczonym jej treścią. Co więcej skarga w tym zakresie pozostaje wewnętrznie sprzeczna, gdyż sprowadza

się do rozumowania zgodnie z którym Rada naruszając prawo oparła Uchwałę na przesłance ustawowej, a tym samym wydała ją zgodnie z prawem.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z utrwaloną i nie budzącą kontrowersji linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, każde postępowanie nominacyjne ma odmienny charakter, zaś Rada ma prawo do indywidualnego ustalania, które z kryteriów uzyska szczególne znaczenie przy wyborze rekomendowanych kandydatów w ramach postępowania (z ostatnich zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 6 kwietnia 2022 r., I NKRS 126/21; 12 stycznia 2022 r., I NKRS 82/21; 17 listopada 2021 r., I NKRS 91/21; 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21; 24 marca 2021 r., I NKRS 44/21). Oczywiście swoboda Rady nie jest nieograniczona, zastosowane kryteria muszą mieć oparcie w ustawie, zostać jasno określone w uchwale, zaś poszczególne kandydatury zweryfikowane z zachowaniem zasad równości i obiektywizmu. W innym wypadku postępowanie prowadziłoby do naruszenia zasady równości, co musiałoby skutkować uchyleniem zaskarżonej uchwały.

Powyższą praktykę neguje skarżąca wskazując, że w innych postępowaniach Rada dokonywała wyboru kandydata, pomijając opinię środowiska sędziowskiego. Oczywiście sposób prowadzenia innych postępowań przez Radę i przyjętych w nich kryteriów pozostaje całkowicie irrelevantny dla oceny kontrolowanej Uchwały. Trudno jednocześnie zgodzić się ze skarżącą, iż przyjęcie kryterium oceny wynikającego bezpośrednio z ustawy (art. 35 ust. 2 pkt 2 u.KRS) świadczyć może o fasadowości postępowania (k. 19), a tym samym o podjęciu przez Radę Uchwały z naruszeniem prawa. Rada nie ma przy tym obowiązku szerszego uzasadnienia przyjęcia kryterium ustawowego, w przeciwieństwie do wymogu przekonującego przedstawienia wyniku jego zastosowania. Podobnie przekonującego uzasadnienia wymaga nieuwzględnienie określonego kryterium ustawowego, w szczególności, gdy jego zastosowanie przemawiałoby na rzecz określonego kandydata. Tego rodzaju sytuacja nie miała jednak miejsca w związku z podjęciem kontrolowanej Uchwały.

Kwestią bezdyskusyjną pozostaje przy tym, że Kolegium Sądu Okręgowego w W. na posiedzeniu 8 grudnia 2021 r. pozytywnie zaopiniowało B. S. stosunkiem głosów: 8 „za”, 0 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się”, podczas gdy kandydatura

skarżącej zaopiniowana została negatywnie stosunkiem głosów: 0 „za”, 8 „przeciw” i 0 „wstrzymujących się”. Skarżąca w tym kontekście podniosła, że jako czynny zawodowo adwokat nie mogła oczekiwać poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w W. w stopniu nawet zbliżonym do uzyskanego przez kontrkandydata będącego asystentem sędziego. W jej opinii kryterium to nie powinno być więc zastosowane w ramach postępowania nominacyjnego, w którym wzięła udział. Jednocześnie, poza przedstawieniem własnych domysłów i ocen, skarżąca nie przedstawiła jakiegokolwiek wyводу prawnego świadczącego o tym, że w postępowaniu nominacyjnym, w którym bierze udział adwokat i asystent sędziego, wskazane kryterium ustawowe nie powinno znaleźć zastosowania. Tego rodzaju wyłączenie wymagałoby niewątpliwie regulacji ustawowej.

Jedyny zarzut naruszenia prawa procesowego, do którego skarżąca odniosła się bezpośrednio w części motywacyjnej odwołania dotyczył naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS statuującego obowiązek sporządzenia uzasadnienia uchwały podejmowanej w sprawach indywidualnych. W opinii skarżącej uzasadnienie zaskarżonej Uchwały uniemożliwia poznanie motywów jej podjęcia.

Odnosząc się do powyższego zarzutu zauważyć należy, że art. 42 ust. 1 u.KRS nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwala przez to Radzie na arbitralność. Swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20). Celem uzasadnienia jest wykazanie, że uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13).

Z istoty demokratycznego państwa prawnego (art. 2 i 7 Konstytucji RP) wynika obowiązek stosowania przez wszystkie organy państwa rzetelnych i transparentnych procedur. Rzetelność i transparentność procedur przejawia się m.in. w uzasadnieniach rozstrzygnięć, które realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest

materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe (zob. wyroki TK z: 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; 30 maja 2007 r., SK 68/06; 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie TK z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04).

Uzasadnienie uchwały pełni zatem nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczegółna pozycja ustrojowa niektórych organów państwa, jak Krajowej Rady Sądownictwa, nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozornie realizują swoje funkcje. W żadnym też razie kolegialny charakter organu albo przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze odnotować należy, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z 10 stycznia 2017 r., III KRS 34/16, „z punktu widzenia ochrony interesów poszczególnych kandydatów na sędziów trzeba przyjąć, iż Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydata wybranego przez Radę. Pozostali kandydaci znają bowiem dokładnie własną sytuację i mogą ją porównać z opisaną w uzasadnieniu uchwały sytuacją kandydata wybranego przez Radę”. Oczywiście nie neguje to wyrażonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego obowiązku Rady do wyjaśnienia „jakie kryteria ocenne brała pod uwagę przy wyborze najlepszego – jej zdaniem – kandydata pretendującego do objęcia tego stanowiska” (wyrok Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; zob. również wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2015 r., III KRS 25/15).

Przekładając powyższe na realia zaskarżonej Uchwały podkreślić należy, że Rada dochowała wszelkich obowiązków: przedstawiła sylwetki kandydatów, a następnie dokonała ich porównania w oparciu o wskazane w Uchwale, ustawowe

kryteria. Jednocześnie zarówno porównanie kandydatów, jak i jego wynik nie budzą wątpliwości formalnych. Przytoczone przez Radę okoliczności i argumenty uznać należy za wystarczające i w pełni korespondujące z treścią podjętej Uchwały.

Wskazać jednocześnie należy, że dokonując oceny kandydatów Rada dysponowała pełnym, zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, obejmującym również zgłoszone przez skarżącą zastrzeżenia do oceny kwalifikacji sporządzonej przez Panią I. P. i Pana J. Ł. (k. 9).

Z powyższych względów zarzuty naruszenia prawa procesowego uznać należy za niezasadne. Samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia skarżącej nie stanowi uzasadnionej lub usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały KRS o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie. Weryfikacja kwalifikacji poszczególnych kandydatów ubiegających się o stanowiska sędziowskie należy do Rady, a podstaw do twierdzenia, że zostały przekroczone granice swobodnego uznania, nie mogą stanowić odmienne – z natury subiektywne – zapatrywania w odniesieniu do własnych osiągnięć, walorów i przymiotów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2015 r., III KRS 16/15).

Odnosząc się do wskazanych w pkt. I lit. a-c odwołania zarzutów naruszenia przez Radę przepisów prawa materialnego wskazać należy, że skarżąca nie uzasadniła ich w jakikolwiek sposób w części motywacyjnej odwołania. Co więcej, w uzasadnieniu odwołania skarżąca nie odniosła się nawet do nich. W tej sytuacji ich kontrola przez Sąd Najwyższy jest niemożliwa.

Niezależnie od powyższego całkowicie niejasne jest, w jaki sposób Rada mogła naruszyć przepisy art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 15 ust. 1 i ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – tekst skonsolidowany uwzględniający zmiany wprowadzone Traktatem z Lizbony i art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanawiające zasadę otwartości organów Państwa Członkowskiego UE. Uznanie możliwości ich naruszenia przez Radę nakazywałoby przyjąć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest instytucją, organem lub jednostką organizacyjną Unii Europejskiej, czego bez zmiany Konstytucji RP i traktatów niepodobna uczynić.

Ponadto zauważyć należy, że przedmiotem skargi i następnie kontroli przeprowadzanej przez Sąd Najwyższy nie jest abstrakcyjny model postępowania konkursowego prowadzonego przez Krajową Radę Sądownictwa i jego zgodność ze standardami europejskimi lub konstytucyjnymi, lecz zgodność z prawem uchwały KRS podjętej w sprawie indywidualnej, uwzględniającej także system norm i wartości konstytucyjnych oraz relewantnych norm i wartości prawa europejskiego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust 3 u.KRS oddalił odwołanie.

Od wyroku i uzasadnienia wyroku zdanie odrębne złożył SSN Grzegorz Żmij.

[as]